

ЗБІРНИК КРУГЛОГО СТОЛУ

СТАЛІЙ РОЗВИТОК

**ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ
ТА ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Вінниця, 2026 року

УДК 342.9:351.74(477))

С75 Сталий розвиток правоохоронної системи та публічної безпеки в умовах глобальних трансформацій: зб. матеріалів круглого столу. (м. Вінниця, 19 січня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

Науковий керівник: Іванцов Володимир Олександрович,

*кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри
адміністративної діяльності Харківського національного
університету внутрішніх справ*

майор поліції

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2904-0466>

Фальчевська Іванна Валеріївна,

поліцейський офіцер громади сектору взаємодії з громадами

Відділу поліції №1 Вінницького районного управління поліції

ГУНП у Вінницькій області

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-4522-5894>

ПСИХОЕМОЦІЙНА ВРАЗЛИВІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОСТІ ОНЛАЙН-МАНІПУЛЯЦІЙ: ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ

Цифрове середовище стало невід'ємною частиною сучасного життя. Соціальні мережі, новинні платформи, месенджери та відеосервіси формують інформаційний простір, у якому люди щоденно отримують, оцінюють і поширюють великі обсяги даних. Разом із позитивними можливостями цифровізації зростає і кількість ризиків, пов'язаних із навмисним впливом на свідомість користувачів. Онлайн-маніпуляції дедалі частіше використовуються для досягнення політичних, економічних або ідеологічних цілей. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах соціальної напруги, воєнного стану, економічної нестабільності чи кризових подій. За таких обставин психоемоційний стан громадян стає менш стійким, що підвищує сприйнятливість до спрощених пояснень, емоційних повідомлень та інформації, яка апелює до

страху, обурення або співчуття. Саме психоемоційна вразливість користувачів стає одним із ключових чинників ефективності онлайн-маніпуляцій.

Психоемоційна вразливість - це стан зниженої психологічної рівноваги, що проявляється у підвищеній чутливості до інформаційних стимулів, емоційних повідомлень та зовнішніх оцінок. Вона може виникати внаслідок стресу, перевтоми, тривожності, почуття небезпеки або невизначеності [1, с. 88].

У цифровому середовищі інформація подається швидко, яскраво та часто без глибокого аналізу. Алгоритми соціальних мереж підсилюють контент, який викликає сильні емоції - обурення, страх, гнів або захоплення. У стані емоційної нестабільності користувач менш схильний до критичного осмислення, більше довіряє заголовкам, гучним твердженням і повідомленням, що підтверджують його попередні переконання [2, с. 187].

Маніпулятивні технології в онлайн-просторі зазвичай ґрунтуються на таких механізмах:

- 1) використання страху та почуття небезпеки;
- 2) апеляція до колективної ідентичності («ми» проти «них»);
- 3) спрощення складних проблем до емоційно привабливих гасел;
- 4) поширення напівправди або вирваних із контексту фактів;
- 5) створення інформаційного перевантаження.

Коли людина перебуває у стані стресу або постійної напруги, її здатність до зваженого аналізу знижується. Вона частіше реагує імпульсивно, поширює неперевірену інформацію, піддається впливу думки більшості або авторитетних осіб. Таким чином, психоемоційна вразливість виступає каталізатором ефективності маніпулятивних впливів.

Особливу роль відіграє феномен емоційного зараження: негативні або тривожні повідомлення швидко поширюються, формуючи атмосферу колективного занепокоєння. У таких умовах навіть нейтральна інформація може сприйматися як загрозна, а маніпулятивний контент - як правдоподібний.

Інформаційна стійкість - це здатність особистості зберігати критичність мислення, емоційну рівновагу та самостійність суджень у процесі споживання інформації. Підвищення такої стійкості є важливою умовою протидії онлайн-маніпуляціям [3, с. 102].

Першим напрямом є розвиток медіаграмотності. Людина повинна розуміти, як працюють алгоритми соціальних мереж, яким чином створюються заголовки, чому емоційний контент поширюється швидше за аналітичний. Навички перевірки джерел, аналізу фактів і розмежування думок та інформації мають формуватися ще в освітньому процесі. Другим напрямом є формування психологічної стійкості. Регулярний відпочинок, обмеження часу перебування в інформаційному просторі, усвідомлене споживання новин допомагають зменшити рівень тривожності. Важливо розвивати навички саморегуляції: здатність зупинитися перед поширенням емоційного повідомлення, поставити запитання щодо його достовірності та мети. Третім напрямом є відповідальність платформ і державних інституцій [4, с. 105]. Необхідно впроваджувати прозорі механізми модерації контенту, протидіяти поширенню відверто неправдивої інформації, підтримувати просвітницькі програми щодо безпечної поведінки в цифровому середовищі. Водночас такі заходи мають здійснюватися з дотриманням принципів свободи слова та прав людини. Четвертим напрямом є посилення соціальної підтримки. Люди, які мають стабільне коло спілкування, довірчі стосунки та доступ до перевірених джерел інформації, менш схильні до впливу маніпуляцій. Колективне обговорення інформації сприяє її більш глибокому осмисленню та зменшує ризик емоційних реакцій [5, с. 78].

Таким чином, підвищення інформаційної стійкості є комплексним завданням, що поєднує освітні, психологічні та організаційні заходи.

Отже, психоемоційна вразливість користувачів є важливим чинником, який визначає ефективність онлайн-маніпуляцій. У стані стресу, тривоги чи невизначеності людина частіше приймає рішення під впливом емоцій, а не

раціонального аналізу. Цим активно користуються суб'єкти інформаційного впливу, застосовуючи технології, що апелюють до страху, обурення або почуття загрози. Протидія маніпуляціям неможлива лише через технічні або правові інструменти. Вона потребує формування інформаційної культури, розвитку медіаграмотності та зміцнення психологічної стійкості громадян. Усвідомлене споживання інформації, критичне мислення та емоційна саморегуляція є ключовими умовами безпечної взаємодії з цифровим середовищем. У сучасних умовах інформаційної нестабільності питання психоемоційної безпеки стає складовою національної та особистої безпеки. Тому системна робота у цьому напрямі має розглядатися як пріоритет як для освітніх і наукових інституцій, так і для державної політики у сфері інформаційної безпеки.

Список використаних джерел

1. Ільяшова А. С., Іванцов В.О. Механізми психологічного впливу в соціальних мережах: маніпуляція свідомістю та способи захисту. Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників Міжнар. психолог. форуму / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Нац. акад. прав. наук України. Харків. ХНУВС. 2025. С. 88-91.
2. Семчук Д. В., Іванцов В.О. Пропаганда в соціальних мережах і кіберпросторі: заходи Національної поліції України щодо виявлення та нейтралізації інформаційних загроз. Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників Міжнар. психолог. форуму / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Нац. акад. прав. наук України. Харків : ХНУВС. 2025. С. 186-189.
3. Іванцов В.О, Бахмат В.Г. Протидія дезінформації та пропаганді в умовах війни: роль медіа та соціальних мереж. Безпекова ситуація в Україні в умовах війни: стан, загрози, напрями забезпечення безпеки : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. / МВС України, НАПрН України, ДНДІ МВС України, НДЛ

кримінол. дослідж. та пробл. запобіг. злочинності. Вінниця. ТВОРИ, 2024. С. 100-104.

4. Зінченко Д. А. Стратегія боротьби з кіберзлочинністю в умовах глобалізації інформаційних просторів. Застосування інформаційних технологій у правоохоронній діяльності: матеріали Круглого столу / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, Ф-т № 6, Каф. кібербезпеки та ДАТА-технологій. Харків. ХНУВС. 2023. 105-107.

5. Зінченко Д. А. Роль критичного мислення у протидії інформаційним маніпуляціям: формування психологічної стійкості поліцейських. Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників Міжнар. психолог. форуму / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Нац. акад. прав. наук України. Харків. ХНУВС. 2025. С. 78-81.